

ÎNCHEIERE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Denis Cernelea împotriva lui Nicolae Guțu și Irina Guțu cu privire la restituirea împrumutului și încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco și a fost menținută hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central,

constată:

La 27 decembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal, Denis Cernelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Guțu cu privire la restituirea împrumutului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza recipisei întocmită în formă scrisă la 27 octombrie 2013, a împrumut pârâtului suma de 55000 de dolari SUA, pe un termen de două luni, adică până la 27 decembrie 2013.

A menționat că, în luna octombrie 2016 a expediat în adresa pârâtului o notificare, prin care a solicitat restituirea împrumutului, însă până la data depunerii prezentei cereri, pârâtul târăgănează restituirea acestuia.

A solicitat încasarea de la pârât a împrumutului în sumă de 55000 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 14850 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

La 15 noiembrie 2017 Denis Cernelea a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la pârâții Nicolae Guțu și Irina Guțu a împrumutului în sumă de 55000 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în

sumă de 14850 de dolari SUA, a taxei de stat în sumă de 500 de lei, a cheltuielilor pentru citarea publică în sumă de 352 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4500 de lei, invocând că, împrumutul în sumă de 55000 de dolari SUA a fost utilizat în activitatea economică a familiei și, respectiv, ambii soți sunt responsabili de restituirea acestuia.

Prin hotărârea din 23 ianuarie 2018 a Judecătoria Strășeni, a fost admisă acțiunea depusă de către Denis Cernelea și au fost încasate în mod solidar de la Nicolae Guțu și Irina Guțu în beneficiul lui Denis Cernelea datoria în sumă de 55000 de dolari SUA și dobânda de întârziere în sumă de 14850 de dolari SUA, iar în total suma de 69850 de dolari SUA sau echivalentul acestora în valută națională la momentul executării hotărârii conform ratei Băncii Naționale a Moldovei, precum și taxa de stat în sumă de 500 de lei, cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 352 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4500 de lei. A fost încasată în mod solidar de la Nicolae Guțu și Irina Guțu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 24500 de lei.

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Irina Guțu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost remisă cauza spre rejudecare în Judecătoria Strășeni, sediul central, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătoria Strășeni, sediul central, a fost admisă acțiunea depusă de către Denis Cernelea și au fost încasate în mod solidar de la Nicolae Guțu și Irina Guțu în beneficiul lui Denis Cernelea datoria în sumă de 55000 de dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 14850 de dolari SUA, conform cursului de referință al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, taxa de stat în sumă de 500 de lei, cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 352 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4500 de lei. A fost încasată în mod solidar de la Nicolae Guțu și Irina Guțu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 24500 de lei.

La 19 noiembrie 2019 și 24 ianuarie 2020 Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii depuse de către Denis Cernelea împotriva sa.

Prin decizia din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, din conținutul art. 24 din Codul familiei reiese că, soții în timpul căsătoriei au drepturi și obligațiuni nu doar față de veniturile obținute, însă și față de datoriile acumulate. Astfel, pasivul matrimonial reprezintă pasivul fiecărui soț, care include datoriile personale și datoriile comune. Soții răspund cu bunurile comune pentru: a) obligațiile născute în legătură cu conservarea, administrarea sau dobândirea bunurilor comune; b) obligațiile pe care le-au contractat împreună; c) obligațiile asumate de oricare dintre soți pentru acoperirea cheltuielilor obișnuite ale căsătoriei, în interesul familiei; d) urmare a săvârșirii de

către ei a unei infrațiuni, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților.

Astfel, instanța de apel a menționat că, prima instanță just a stabilit că, Denis Cernelea a transmis cu titlu de împrumut lui Nicolae Guțu suma de 55000 de dolari SUA, în timpul când era în relații de căsătorie cu Irina Guțu.

La caz, instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate în apel precum că, până la data încheierii contractului de împrumut din 27 octombrie 2013, relațiile familiare între Irina Guțu și fostul soț al acesteia erau tensionate și, de fapt, de mai mult timp aceștia nu duceau gospodărie comună. Or, la actele cauzei este anexată copia cererii de chemare în judecată a Irinei Guțu cu privire la desfacerea căsătoriei încheiată cu Nicolae Guțu la 24 februarie 2006, înregistrată la Judecătoria Strășeni la 06 martie 2018.

Prin urmare, instanța de apel a relevat că, este cert faptul că, Irina Guțu și Nicolae Guțu au dus gospodărie comună și se aflau în relații de căsătorie la data încheierii contractului de împrumut din 27 octombrie 2013, fapt ce impune obligația ambilor soți de a restitui împrumutul, chiar dacă doar Nicolae Guțu a semnat contractul de împrumut (recipisa).

În acest context, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată soluția primei instanțe cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, or, soții răspund solidar pentru obligațiile, care au fost asumate în interesul familiei.

La 07 septembrie 2020 Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii înaintate de către Denis Cernelea împotriva sa.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele judecătorești au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material.

A menționat că, reieșind din pretențiile intimatului-reclamant, existența sau inexistența pentru Irina Guțu a obligației de restituire solidară cu Nicolae Guțu a împrumutului pretins de către intimatul-reclamant urmează a fi stabilită prin prisma Secțiunii a 3-a, Capitolul II, Cartea a treia a Codului civil (în redacția de până la 01 martie 2019), compartiment al Codului civil, care reglementează relațiile civile privind solidaritatea debitorilor.

A considerat că, instanțele judecătorești au ignorat completamente și nu au examinat litigiul prin prisma acestor prevederi legale.

A susținut că, instanțele judecătorești nu au aplicat și nu au ținut cont la judecarea cauzei de prevederile art. 530 și 531 din Codul civil. Or, în hotărârile contestate nu este argumentat că, pentru recurentă obligația de restituire a împrumutului pretins de către Denis Cernelea rezultă cel puțin din una din următoarele condiții stabilite imperativ de lege: a) actul juridic încheiat între părți; b) obligația pretinsă rezultă din lege sau c) obligația este indivizibilă.

A afirmat că, din actul juridic pretins a fi încheiat între Denis Cernelea și Natalia Guțu nu rezultă că, Irina Guțu ar avea obligația solidară sau de alt ordin de

restituire a împrumutului pretins de către Denis Cernelea.

A considerat că, instanțele judecătorești au interpretat eronat prevederile art.24 din Codul familiei.

A notat că, prevederile art. 24 alin. (2) din Codul familiei reglementează doar excepția de la regula generală enunțată prin alin. (1), excepție care nu este aplicabilă pentru cazul dat.

A declarat că, în sensul legii, soții răspund cu bunurile comune doar pentru obligațiile născute în legătură cu conservarea, administrarea sau dobândirea bunurilor comune; obligațiile pe care le-au contractat împreună; obligațiile asumate de oricare dintre soți pentru acoperirea cheltuielilor obișnuite ale căsătoriei, în interesul familiei; urmare a săvârșirii de către ei a unei infracțiuni, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților.

A invocat că, recurenta cu certitudine nu a cunoscut despre împrumutul pretins de către intimatul Denis Cernelea.

A mai invocat că, până la data încheierii contractului de împrumut din 27 octombrie 2013, relațiile familiare între Irina Guțu și fostul soț al acesteia erau tensionate și, de fapt, de mai mult timp aceștia nu duceau gospodărie comună.

A specificat că, pentru cazul dat nu poate fi argumentată pretenția intimatului-reclamant ce ține de obligația solidară a Irinei Guțu de restituire a împrumutului nici prin prisma indivizibilității prestației pretinse de intimatul-reclamant. Or, obligația răspunderii solidară pretinsă de Denis Cernelea prin prezenta acțiune este evident divizibilă.

A menționat că, după cum a fost demonstrat în cadrul judecării prezentei cauze, Irina Guțu nu are calitate de debitor al acestei pretenșii convenții.

Prin referința depusă la 04 decembrie 2020 Denis Cernelea, reprezentat de către avocatul Vasile Rîhlea, a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 09 iulie 2020 (f. d. 33, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 07 septembrie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Irina Guțu, reprezentată de către avocatul Dumitru Mîrzenco, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic